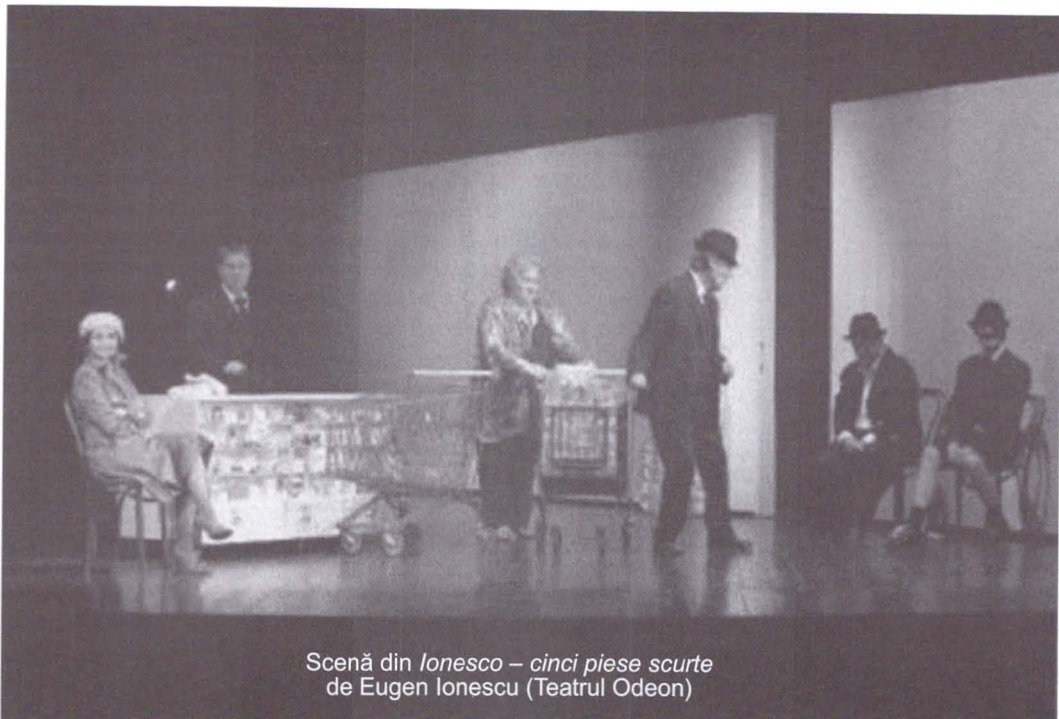

Oltița CÎNTEC

Câte fețe are comicul?

La Galați, de 19 ani încoace, în fiecare toamnă se râde. Se râde sănătos, catarctic, sub emblema **Festivalului Național de Comedie** (14–21 octombrie, în 2007), pe care Primăria municipiului și Teatrul Dramatic “Fani Tardini” din localitate îl organizează cu perseverență. E unul dintre evenimentele consacrate și așteptate nu numai de urbe, care capătă o animație deosebită în săptămâna reuniunii, ci și de teatrele din țară care au în repertoriu comedii. Oferta e generoasă, întrucât, se știe, comedia e calea cea mai sigură (nu și cea mai simplă!), către sufletul publicului. De aceea, alcătuirea unei selecții și a unui program al festivalului nu e o treabă facilă. Pentru că la Galați trebuie să se râdă... serios. Așa că o echipă mică, dar eficientă, a trudit temeinic la găsirea celor mai tentante spectacole de gen. Selecționerul Natalia Stancu a urmărit o binevenită varietate a formulelor de comic, alcătuind un program pentru toate așteptările și gusturile: de la feeria încurcăturilor pe teme de dragoste din *Visul unei nopți de vară* de William Shakespeare (Teatrul “Maria Filotti” Brăila), la feeria populară cu tentă politică din *Sânziana și Pepelea* de Vasile Alecsandri (Teatrul Național București); de la umorul absurd din *Ionesco – cinci piese scurte* (Teatrul Odeon București) și *Cântăreța cheală* (Teatrul Municipal “Traian Grozăvescu” Lugoj), la umorul cinic, ușor morbid din *Suflete moarte* după Gogol (Teatrul “Mihai Eminescu” Botoșani); de la comicul spumos din *Revizorul* de Gogol (Teatrul de Comedie, București), la cel care ridiculizează ca să îndrepte din *Întâmplări dintr-un oraș cu proști* de Moshe Gherșenzon (Teatrul Tineretului Piatra Neamț) ori la cel frust, de sorginte folclorică din *Sperietoarea* (Teatrul Tandem Piatra Neamț). S-a răs în doze și în stiluri diferite: de la zâmbet abia schițat, la răs cu lacrimi, în cascadă. Dar de fiecare dată, după ce declicul s-a făcut, iar comicul și-a epuizat efectul, simțea în atmosfera sălii de spectacol nevoia de meditație. Căci ce alt rost poate avea râsul dacă nu să relaxeze, firesc, dar și să provoace privitorul, să-l aducă în situația să gândească la ceea ce a văzut și să-și pună întrebări în legătură cu ceea ce a văzut. Altfel, doar “ne râdem” și asta nu mai e suficient!

Teatrul-gazdă a deschis suita reprezentațiilor cu premiera *Improvizația de la Galați*, “satiră teatrală după texte de Jean Giraudoux, Tasnadi István, Molière, Shakespeare, Corneille și Jean Variot”, în direcția de scenă a lui Victor Ioan Frunză. Viciul fundamental al spectacolului e unul structural: scenariul croit de V.I. Frunză e un colaj inegal pe momente, prea amestecat ca susținere dramaturgică. Fragmentele alese propun o introspecție teatrală, un soi de privire

Scenă din *Ionesco – cinci piese scurte*
de Eugen Ionesco (Teatrul Odeon)

pe care teatrul o trimite către sine însuși. E o încercare de poetică a regizorului, poetică elaborată apelând la texte din alte epoci, dar și dintr-a noastră, care se coolează foarte bine pe realitățile de acum și de aici, dovedind, destul de fatalist, că mare lucru nu s-a schimbat în domeniu. Raporturile dintre artiști, dintre aceștia și stat/finanțator, dintre creatori și critici, problemele învățământului artistic sunt toate abordate în spectacolul lui V.I. Frunză. Din păcate pentru toată lumea, cu prea multe lungimi (care vin din alcătuirea decupajului textual), cu monotonii, cu inegalități deranjante între diferite secvențe și între actori (Alin Florea și Emilian Oprea au fost cei care-au strălucit).

Într-un top personal, în fruntea listei aș așeza reprezentația Teatrului Odeon, *Ionesco–cinci piese scurte* de, evident, Eugen Ionesco. Inventiv regizoral (Alexandru Dabija), lucrat cu o minuțiozitate care merge până la accentul din fiecare replică rostită și până la fiecare gest al actorilor, spectacolul e o bijuterie la care, ca privitor, râvnești. Tonalitatea unitară, jocul bine strunit al interpreților, ideea scenografică atât de generoasă în amenajarea spațiului teatral, cele câteva intervenții ale muzicii Adei Milea conferă montării un “ceva” ușor straniu – doar e teatru al absurdului! –, care individualizează propunerea și ți-o livrează fără artificii inutile.

“Chapeau bas!” celor ce au organizat Festivalul Național de Comedie (directorului Vlad Vasiliu, secretarului literar Mona Sandu) care, în ciuda faptului că sala proprie se află în lucrări de restaurare și au jucat într-un spațiu de împrumut (Casa Studenților), i-au răsfățat pe gălățeni și pe invitați cu șapte zile de comedie de cea mai bună calitate.